

kamu ihale mevzuatında döviz kurlarındaki artışın yaklaşık maliyetin güncellenmesini gerektirecek bir zorunluluk olarak öngörülmemesi neticesinde idarece tesis edilen işlemde kamu ihale mevzuatına aykırılık yoktur

4734 sayılı Kanun'un "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde *"Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz."* hükmü,

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin ilkeler" başlıklı 7'nci maddesinde *"(1) İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre ihale konusu malın KDV hariç olmak üzere yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.*

(2) Ön ilan yayımlanmadan önce tahmini alım miktarı esas alınarak hesaplanan yaklaşık maliyet, ihale veya ön yeterlik ilanı öncesi alım miktarı ve diğer hususlar göz önünde

bulundurulurarak yeniden hesaplanabilir.

(3) İhale konusu alımın bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olduğu hallerde, yaklaşık maliyet her bir kısım için ayrı ayrı olmak üzere işin tamamı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) Özel imalat süreci gerektiren mal alımı ihalelerinde; işçilik, malzeme ve alımla ilgili diğer hususlar dikkate alınarak yaklaşık maliyet hesaplanır. İdare tarafından ihale konusu malın üretimi için yükleniciye verilecek malzeme ve ekipmanlar yaklaşık maliyetin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(5) İhale komisyonu tarafından yaklaşık maliyet teklif fiyatlarıyla birlikte açıklanır. Pazarlık usulü ile yapılan ihalede ise yaklaşık maliyet, son yazılı fiyat teklifleriyle birlikte açıklanır. Bu aşamadan önce yaklaşık maliyet açıklanamaz ve ilan edilemez.

(6) Yaklaşık maliyetin idarelerce hesaplanması esastır. Ancak, işin özelliğinden dolayı, idarelerce hazırlanmasının mümkün olmaması sebebiyle teknik şartnamenin danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatılması durumunda, bu kapsamda yaklaşık maliyet de aynı danışmanlık hizmet sunucusuna hesaplatılabilir.

(7) İhale komisyonu, yaklaşık maliyetin ihale tarihine kadar geçen sürede değişikliğe uğradığını belirlemesi durumunda; değişikliğin gerekçelerini belirtmek suretiyle güncellediği yaklaşık maliyeti dikkate alır.” hükümleri,

Anılan Yönetmelik'in “Yaklaşık maliyetin hesaplanması” başlıklı 8'inci maddesinde “(1) İdare yaklaşık maliyetin hesaplanmasında; alım konusu malın niteliğini, miktarını, teslim süresini, nakliyesini, sigortasını ve diğer özel şartlarını belirterek KDV hariç fiyat bildirilmesini ister. Ancak, idare, gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek

fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye almaz.

(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasında kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verilir. Değerlendirmeye alınmayan fiyat bildirimleri ile proforma faturaların değerlendirmeye alınmama gerekçeleri de hesap cetvelinde belirtilir.

(3) İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, aşağıdaki (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar:

1. a) İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.
2. b) İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimini veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.
3. c) İdare, alım konusu mala ilişkin olarak Bütçe Uygulama Talimatlarında ve/veya Sağlık Uygulama Tebliğlerinde yer alan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Bu fiyatlarda KDV veya farklı nitelikte giderler bulunması durumunda bu giderler fiyatlardan indirilerek yaklaşık maliyet hesaplanır.

ç) İdare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise bu alımlarda ortaya çıkan sözleşme bedelleri, endeks veya Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilgili endekslerden uygun olanı kullanmak suretiyle güncelleyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesaplanabilir.

1. d) İdare, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.”hükümleri,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifler” başlıklı 16.3'üncü maddesinde “16.3.1. Yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin kabul edilip edilemeyeceği hususunda tereddütler olduğu anlaşılmaktadır. İhale komisyonu;

1. a) Yaklaşık maliyet hesaplanırken değerlendirilmeyen her hangi bir husus olup olmadığını,
2. b) Yaklaşık maliyet güncellenerek tespit edilmişse, güncellemenin doğru yapıp yapılmadığını,
3. c) Verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtıp yansıtmadığını,

Sorgulayarak verilen teklifleri yaklaşık maliyete göre mukayese eder ve bütçe ödeneklerini de göz önünde bulundurarak, teklif fiyatlarını uygun bulması halinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifi ve varsa ikinci teklifi belirlemek veya verilen teklif fiyatlarını uygun bulmaması halinde ihalenin iptaline karar vermek hususunda takdir yetkisine sahiptir.” açıklamaları yer almaktadır.

Bahse konu ihalede yaklaşık maliyetin ilgili alanda faaliyet gösteren firmalardan fiyat teklifleri alınarak toplam 643.246,67 TL olarak belirlendiği görülmektedir. Yaklaşık maliyetin Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde belirtilen yöntemlere göre hesaplandığı anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından ihaleye 644.000,00 TL fiyat teklifi

verildiği, 25.12.2019 tarihli ihale komisyonu kararı ile başvuru sahibinin teklifinin yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu gerekçesiyle değerdendirme dışı bırakıldığı görülmüştür.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin ilkeler" başlıklı 7'nci maddesinin yedinci fıkrası gereği, ihale komisyonu tarafından ihale tarihine kadar geçen sürede yaklaşık maliyetin değışikliğe uğradığının belirlenmesi durumunda, değışikliğin gerekçelerinin belirtilmesi suretiyle yaklaşık maliyetin güncellenebileceği belirtilmiş olup, idarece hesaplanan yaklaşık maliyetin yeniden hesaplanması veya güncellenmesi ile ilgili hususların idare ağısından söz konusu hususlar dâhilinde sınırlandırıldığı, anılan Yönetmelik'in 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasında da idarenin, alımın niteliği ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, maddede belirtilen yöntemlere göre elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplayacağının öngörüldüğu, dolayısıyla bu yöntemlerin kullanılması ile ilgili idarenin takdir yetkisinin bulunduğu ve başvuruya konu ihalede de idarece yaklaşık maliyetin piyasa araştırması yapılmak suretiyle belirlendiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.3'üncü maddesinde tekliflerin yaklaşık maliyetin üzerinde olması durumunda yaklaşık maliyet hesaplanırken değerdendirilmeyen herhangi bir husus olup olmadığı, yaklaşık maliyet güncellenerek tespit edilmişse, güncellemenin doğru yapılıp yapılmadığı ve verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtıp yansıtmadığı hususlarını sorgulayarak yaklaşık maliyete kıyasla teklif edilen fiyatların uygun bulunup bulunmaması hususunda ihale komisyonunun takdir hakkının bulunduğu anlaşılmakta olup, incelenen ihalede, ihale

komisyonunca takdir yetkisinin, başvuru sahibinin yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifinin uygun olmadığı şeklinde kullanıldığı, kamu ihale mevzuatında döviz kurlarındaki artışın yaklaşık maliyetin güncellenmesini gerektirecek bir zorunluluk olarak öngörülmediği, idarece tesis edilen işlemde kamu ihale mevzuatına aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2020/013
Gündem No	: 13
Karar Tarihi	: 18.03.2020
Karar No	: 2020/UM.I-557